

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/96/-НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Г.Баянжаргал

Утас: 70273204 Цахим хаяг: bayanjargalg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	11
3.1 Төлбөрийн акт.....	11
3.2 Албан шаардлага.....	12
3.3 Зөвлөмж	12
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА,ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ	13
4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл	13
4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл	14
4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ХК	Хувьцаат компани
ТӨХК	Төрийн өмчит Хувьцаат компани
ОНӨҮГ	Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар
ГҮТББ	Гишүүддээ үйлчилдэг төрийн бус байгууллага

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2024.02.25 № 01/67
танай _____-ны № _____-т

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Г.НАРАНТУНГАЛАГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Заамар сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Заамар сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Төв аймгийн Заамар сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 4 дүгээр сарын 26-ны өдрийн хуралдааны 01 тогтоолоор сумын 100 жилийн ойн хүрээнд зохион байгуулагдах нэгдсэн арга хэмжээний төлөвлөгөө баталсны дагуу ойн арга хэмжээг 2023 оны 7 дугаар сарын 20-ны өдрөөс 23-ны өдрүүдэд тэмдэглэн өнгөрүүлсэн байна.

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотойгоор гүйцэтгэлийн удирдлагын мэдээллийн цахим санг нэвтрүүлэхээр “Ухаалаг засаглал” Нийгэмд үйлчлэх төрийн бус байгууллагатай гэрээ хийж 3,000.0 мянган төгрөг, нягтлан бодох бүртгэлийн программ хангамж шинэчлэхээр Си Ти Эм хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанитай гэрээний дагуу 3,500.0 мянган төгрөг төлж, программ хангамжийн дансанд авч тайлагнасан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн дараах асуудлууд байна. Үүнд:

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг өргөжүүлж, дэд бүтцийн болон нийгмийн салбарт хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж, сумын Засаг даргын 2018 оны А/603 дугаар захирамжаар 4 га газрын асуудлыг шийдвэрлэсэн “Заамар парк” цэцэрлэгт хүрээлэнд ёслол хүндэтгэлийн өргөө, сагсан бөмбөг, элсний волейбол, хөл бөмбөг, граунд гольфийн талбай, морин тойруулгын тоглоом, кофе шопын барилга, автомашины зогсоол бүхий цогцолбор байгуулан ашиглалтад оруулж, Заамар сумын Засаг даргын Тамгын газрын хөрөнгөнд бүртгэсэн байна.

Сумын хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу сумын төвдөө 3 км хатуу хучилттай авто замыг нийгмийн хариуцлагын гэрээгээр гүйцэтгүүлсэн байна.

Монголын баялаг 330 төслийн баг хамт олонтой хамтран ажиллах гэрээ байгуулан, 3 бүлэгтэй 30 минутын баримтат кино бүтээсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	165,064,732.00	347,769,718.00
33	АВЛАГА	10,830,357.00	63,501,674.00
33500	Бусад авлага	10,830,357.00	63,501,674.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	10,830,357.00	63,501,674.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	154,234,375.00	284,268,044.00
35400	Хангамжийн материал	154,234,375.00	264,268,044.00
35410	Бичиг хэргийн материал	839,320.00	686,000.00
35420	Аж ахуйн материал	36,375,810.00	133,180,199.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	0	1,851,950.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	6,881,650.00	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	110,137,595.00	128,549,895.00
35600	Мал амьтад	0	20,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,730,776,056.93	7,552,515,533.15
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,730,776,056.93	7,552,515,533.15
39200	Биет хөрөнгө	2,999,096,256.93	6,814,335,733.15
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,440,431,805.72	5,031,760,091.72
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-621,056,125.90	-728,280,263.71
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	706,051,320.00	807,851,320.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-334,287,517.50	-381,652,570.71
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	484,205,244.50	524,329,378.70
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-292,334,322.52	-337,022,205.97
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	135,210,046.00	133,734,016.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-94,990,892.16	-101,612,716.87
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	94,472,056.00	94,472,056.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-33,108,769.32	-46,375,947.48
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	957,436,924.00	2,315,634,167.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-442,933,511.89	-498,501,591.53
39300	Биет бус хөрөнгө	731,679,800.00	738,179,800.00
39301	Програм хангамж	0	6,500,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	731,679,800.00	731,679,800.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,895,840,788.93	7,900,285,251.15
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0	60,360.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0	60,360.00
41300	Өглөг	0	60,360.00
41360	Бусад өглөг	0	60,360.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0	60,360.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,895,840,788.93	7,900,224,891.15
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,895,840,788.93	7,900,224,891.15
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	2,237,518,913.32	2,237,518,913.32
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	2,237,518,913.32	2,237,518,913.32
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,251,157,678.21	5,255,541,780.43
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,303,887,407.84	1,251,157,678.21
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-52,729,729.63	4,004,384,102.22
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	407,164,197.40	407,164,197.40
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,895,840,788.93	7,900,285,251.15

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	337,378,163.00	6,673,454,806.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	00.00	00.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	3,630,698,103.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	3,630,698,103.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	337,378,163.00	3,042,756,703.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,605,463.00	384,024,003.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,264,086.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,112,760.00	309,100,803.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,228,617.00	74,923,200.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	327,772,700.00	2,658,732,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	327,772,700.00	2,658,732,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	404,936,925.84	2,669,070,703.78
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	404,936,925.84	1,714,033,271.78
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	391,545,425.84	1,191,004,430.97
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	108,172,269.28	453,208,425.85
210101	Үндсэн цалин	88,891,256.12	340,404,493.29
210102	Нэмэгдэл	14,452,756.76	106,019,521.51
210104	Урамшуулал	4,828,256.40	6,784,411.05
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	13,917,322.70	57,760,656.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,882,657.20	49,300,152.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	527,764.45	2,177,917.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	402,051.53	1,760,703.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	99,720.70	463,496.10
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,005,128.82	4,058,386.12
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,182,130.00	79,396,752.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,173,312.00	23,679,953.98
210302	Түлш, халаалт	20,008,818.00	53,137,628.86
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	2,579,170.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,263,116.00	104,488,333.00
210401	Бичиг хэрэг	2,002,200.00	3,906,715.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,555,886.00	75,230,018.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,850,680.00	4,851,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,093,000.00	20,500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,194,500.00	00.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,566,850.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,347,500.00	1,800,000.00
210604	Урсгал засвар	5,347,500.00	1,800,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,348,000.00	9,052,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,348,000.00	9,052,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,158,790.64	4,039,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	26,070,704.64	3,952,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,088,086.00	87,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	171,156,297.22	481,259,262.78
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,374,760.00	139,736,570.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хоргодол	158,781,537.22	341,522,692.78
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,391,500.00	523,028,840.81
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,391,500.00	20,732,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,675,500.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	716,000.00	20,732,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	502,296,340.81
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	502,296,340.81

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	955,037,432.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	955,037,432.00
220001	Барилга байгууламж	00.00	683,420,714.00
221001	Их засвар	00.00	204,519,012.00
222001	Тоног төхөөрөмж	00.00	1,028,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	00.00	66,069,706.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-67,558,762.84	4,004,384,102.22
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	00.00	00.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-67,558,762.84	4,004,384,102.22

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ			
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,586,682,903.00	3,054,030,943.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	00.00	00.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	443,883.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	443,883.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	443,883.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	443,883.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,586,682,903.00	3,053,587,060.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	27,543,103.00	394,854,360.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,264,086.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,272,760.00	309,100,803.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	21,006,257.00	85,753,557.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,559,139,800.00	2,658,732,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,559,139,800.00	2,658,732,700.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	599,150,678.06	1,451,381,769.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	599,150,678.06	1,451,381,769.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	583,695,932.06	895,868,701.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	224,946,743.10	453,652,308.85
210101	Үндсэн цалин	181,831,063.40	335,353,414.06
210102	Нэмэгдэл	31,146,264.65	100,562,003.60
210104	Урамшуулал	11,969,415.05	17,736,891.19
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,806,310.43	57,760,656.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,742,717.76	39,574,939.68
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,316,496.21	4,627,847.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,799,436.97	3,706,592.40
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	449,067.06	925,589.40
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,498,592.43	8,925,688.02
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	56,635,265.71	79,396,752.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,164,033.71	13,384,906.22
210302	Түлш, халаалт	43,071,232.00	63,432,676.62
210303	Цэвэр, бохир ус	2,400,000.00	2,579,170.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	96,221,340.00	89,178,595.00
210401	Бичиг хэрэг	6,384,374.00	3,305,475.00
210402	Тээвэр, шатахуун	65,172,286.00	60,461,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,164,680.00	4,911,520.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	20,500,000.00	20,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,392,900.00	22,300,000.00
210604	Урсгал засвар	28,392,900.00	22,300,000.00

2107	Томилолт, зочны зардал	9,436,700.00	9,052,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,436,700.00	9,052,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	54,053,912.82	18,898,650.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	52,605,826.82	18,811,650.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	360,000.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,088,086.00	87,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	85,202,760.00	165,629,738.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	85,202,760.00	165,629,738.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,454,746.00	555,513,067.81
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,454,746.00	18,939,640.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,675,500.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,779,246.00	18,939,640.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	536,573,427.81
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	536,573,427.81
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	987,532,224.94	1,602,649,174.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	00.00	00.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	281,303,337.00	1,602,649,174.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	281,303,337.00	1,602,649,174.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	281,303,337.00	1,602,649,174.00
220001	Барилга байгууламж	99,300,000.00	1,236,509,083.00
221001	Их засвар	34,985,200.00	213,436,442.00
222001	Тоног төхөөрөмж	43,216,000.00	14,871,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	103,802,137.00	137,832,649.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-281,303,337.00	-1,602,649,174.00
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	706,228,887.94	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,237,518,913.32	407,164,197.40	1,303,887,407.84	3,948,570,518.56
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	0	0
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,237,518,913.32	407,164,197.40	1,303,887,407.84	3,948,570,518.56
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-52,729,729.63	-52,729,729.63
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,237,518,913.32	407,164,197.40	1,251,157,678.21	3,895,840,788.93
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,237,518,913.32	407,164,197.40	1,251,157,678.21	3,895,840,788.93
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	0	0
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,237,518,913.32	407,164,197.40	1,251,157,678.21	3,895,840,788.93
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	4,004,384,102.22	4,004,384,102.22
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	2,237,518,913.32	407,164,197.40	5,255,541,780.43	7,900,224,891.15

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,658,732,800.00	2,161,313,116.95
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	821,237,500.00	787,888,529.95
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	802,237,500.00	768,948,889.95
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	429,184,300.00	417,668,825.08
210101	Үндсэн цалин	370,923,300.00	320,315,791.21
210102	Нэмэгдэл	58,261,000.00	79,616,142.68
210104	Урамшуулал	00.00	17,736,891.19
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,648,000.00	53,318,194.03
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,480,600.00	36,480,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,291,900.00	4,291,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,433,500.00	3,433,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	858,400.00	858,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,583,600.00	8,253,794.03
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	92,086,700.00	79,396,752.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,393,700.00	13,384,906.22
210302	Түлш, халаалт	72,193,000.00	63,432,676.62
210303	Цэвэр, бохир ус	4,500,000.00	2,579,170.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	88,181,200.00	88,055,720.00
210401	Бичиг хэрэг	2,000,000.00	2,182,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	60,461,600.00	60,461,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,219,600.00	4,911,520.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	20,500,000.00	20,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,300,000.00	2,300,000.00
210604	Урсгал засвар	2,300,000.00	2,300,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,321,000.00	9,052,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,321,000.00	9,052,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,956,300.00	9,390,950.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,500,000.00	9,303,950.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	360,000.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,096,300.00	87,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	110,560,000.00	109,766,448.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	110,560,000.00	109,766,448.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,000,000.00	18,939,640.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,000,000.00	18,939,640.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,000,000.00	18,939,640.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,837,495,300.00	1,373,424,587.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,837,495,300.00	1,373,424,587.00
220001	Барилга байгууламж	1,057,182,300.00	1,036,509,083.00
221001	Их засвар	265,147,800.00	213,436,442.00
222001	Тоног төхөөрөмж	15,000,000.00	14,871,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	500,165,200.00	108,608,062.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,658,732,800.00	2,161,313,116.95
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,658,732,800.00	2,161,313,116.95
132001	Орон нутгийн төсвөөс	2,658,732,800.00	2,161,313,116.95
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	01	01
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	29	29
620001	Удирдах ажилтан	07	07
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14	14
620003	Үйлчлэх ажилтан	03	03
620004	Гэрээт ажилтан	05	05

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	16,712,746.00	355,700,615.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	16,712,746.00	126,476,028.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	16,433,500.00	126,476,028.24
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		35,539,700.77
210101	Үндсэн цалин		14,593,839.85
210102	Нэмэгдэл		20,945,860.92
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		4,442,462.47
210201	Тэтгэврийн даатгал		3,094,339.68
210202	Тэтгэмжийн даатгал		335,947.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		273,092.40
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		67,189.40
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		671,893.99
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,400,000.00	00.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,400,000.00	00.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,867,840.00	1,122,875.00
210401	Бичиг хэрэг	203,754.00	1,122,875.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,664,086.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,892,900.00	20,000,000.00
210604	Урсгал засвар	6,892,900.00	20,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	00.00	9,507,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	9,507,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,272,760.00	55,863,290.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,272,760.00	55,863,290.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	279,246.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	279,246.00	00.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	229,224,587.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	229,224,587.00
220001	Барилга байгууламж	00.00	200,000,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	00.00	29,224,587.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	16,712,746.00	355,700,615.24
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	16,712,746.00	355,700,615.24
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,264,086.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,272,760.00	269,947,058.24
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,175,900.00	85,753,557.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 706,984.0 мянган төгрөгийн 3 алдаа¹, 3 зөрчил² илэрснээс, аудитын явцад 691,590.4 мянган төгрөгийн 3 алдааг залрууллаа. Үүнд:

1. Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд 12,155.7 мянган төгрөгийн малын ногоон тэжээлийн зээлээр борлуулсны авлагыг үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз дансанд бүртгэсэн алдаа байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4.1-д "үйл ажиллагааны үр дүнгийн тайлан", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.2-д "орлогын дэлгэрэнгүй тайлан", 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "иж бүрэн байх", "толилуулга" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулсан.

2. Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд татан төвлөрүүлсэн 536,573.4 мянган төгрөгөөр тохируулга хийгээгүй, Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан нь өмнөх үеийн тоон үзүүлэлтүүдтэй зэрэгцүүлэхүйц байх зарчмыг хангаж бэлтгээгүй алдаа байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5.5-д "нэмэлт төсвийн гүйцэтгэл, түүний танилцуулга", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "иж бүрэн байх", "толилуулга" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулсан.

3. Мөнгөн гүйлгээний тайланд мөнгөн хөрөнгийн дансанд 142,861.3 мянган төгрөгийн эхний үлдэгдэлтэй тайлагнасан алдаа байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4.3-д "мөнгөн гүйлгээний тайлан", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "жинхэнэ хэрэгжилтийн", 8 дугаар зүйлийн 8.1.4-д "мөнгөн гүйлгээний тайлан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "иж бүрэн байх", "толилуулга" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулсан.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Аймгийн засаг даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 20-ны Б/02 тоот захирамжаар сумын засаг даргад, сумын Засаг даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны Б/01 тоот захирамжаар засаг даргын орлогч болон 4 багийн засаг дарга нарт, нийт улс төрийн 6 албан тушаалтанд орон нутгийн нэмэгдэлд 15,393.6 мянган төгрөг олгосон зөрчил байна

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.17-д "Захиргааны албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчид орон нутгийн нэмэгдэл олгож болно", Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "Хариуцлагатай байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.4-д "хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад", 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т "хууль

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 489 дүгээр “Тогтоолд нэмэлт оруулж, тогтоолын хавсралтад нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай” тогтоол, 2018 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 382 дугаар “Журам батлах тухай” тогтоол болон санхүүгийн тайлангийн аудитын “нийцсэн бөгөөд зохистой байх”, “эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.3 -д “цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон” бол төлбөрийн акт тогтооно гэж заасны дагуу шийдвэрлэв.

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бусад асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Байгууллагын эзэмшилд байгаа 32 газраас 19 газар бүртгэлтэй, бусад 13 газрыг данс бүртгэлд аваагүй зөрчил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, Газрын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Газрыг Монгол Улсын 18 насанд хүрсэн иргэн /цаашид “иргэн” гэх/, аж ахуйн нэгж, байгууллага энэ хуульд заасны дагуу эзэмшиж ашиглана.”, 23 дугаар зүйлийн 23.3.9-д “газар эзэмших, ашиглах эрхийг Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 28.1-д заасан журмын дагуу эрхийн улсын бүртгэлд бүртгүүлэх.”, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1-д “иргэдэд өмчлүүлснээс бусад газар”, 72 дугаар зүйлийн 72.4.1-д “эд хөрөнгийн тооллогыг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, чанартай явуулж дуусгах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “үнэн зөв байх зарчим” гэсэн заалттай нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн “Эрх ба үүрэг”, “иж бүрэн байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын эзэмшилд байх газрыг данс бүртгэлд бүрэн авах

2. Хариуцлагыг сайжруулахтай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Байгууллагын эзэмшилд байгаа 4 багийн засаг даргын хариуцсан 4 суудлын автомашин нь ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар аваагүй зөрчил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-д “Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй бүх төрлийн автотээврийн хэрэгсэлд бусад автотээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар хэрэглэнэ.” гэсэн заалттай нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн “Эрх ба үүрэг”, “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж: Төрийн байгууллагын авто тээврийн хэрэгсэлүүдэд ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар авах

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д заасан хугацаанд ирүүлж, акт зөвлөмжийн биелэлтийг 2024 оны 6 дугаар сарын 14-ний өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА,ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

мянган төгрөгөөр

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд 12,155.7 мянган төгрөгийн малын ногоон тэжээлийн зээлээр борлуулсны авлагыг үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз дансанд буруу бүртгэсэн алдаа байна	1	12,155.7			1	12,155.7	1	12,155.7				
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд татан төвлөрүүлсэн 536,573.4 мянган төгрөгөөр тохируулга хийгээгүй, Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан нь өмнөх үеийн тоон үзүүлэлтүүдтэй зэрэгцүүлэхүйц байх зарчмыг хангаж бэлтгээгүй алдаа байна.	1	536,573.4	1	536,573.4			1	536,573.4				
Мөнгөн гүйлгээний тайланд мөнгөн хөрөнгийн дансанд 142,861.3 мянган төгрөгийн эхний үлдэгдэлтэй тайлагнасан алдаа байна	1	142,861.3			1	142,861.3	1	142,861.3				
Дүн	3	691,590.4	1	536,573.4	2	155,017.0	3	691,590.4	0	0	0	0

